

D66

Eindhoven

Eindhoven, het kan wél!

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Het kan wél

Voorwoord

Als geboren en getogen Eindhovenenaar is het een enorme eer om lijsttrekker te mogen zijn in mijn eigen stad. Ik zie veel overeenkomsten tussen Eindhoven en D66. We laten liever zien wat werkt dan te roepen dat we de beste zijn. We zijn positief en toekomstgericht, maar ook pragmatisch ingesteld.

Ik ben trots op wat Eindhoven is en wat we hier hebben opgebouwd. We zijn een dynamische stad van techniek, design en kennis, in het hart van de Brainport regio. En natuurlijk de voetbalhoofdstad van Nederland. Tegelijk zie ik dat groei niet vanzelf gaat. Een woning vinden is lastig er zijn wachtlijsten voor het sporten en bij de huisarts. Dat roept, terecht, de vraag op over hoe we onze stad leefbaar houden.

Wat mij betreft vraagt dat om duidelijke keuzes vanuit de politiek. Want waar uitdagingen zijn, liggen ook kansen. We moeten groots durven te denken. Als D66 kiezen durven wij ambitieuze keuzes te maken, die Eindhoven op een positieve én realistische manier vooruit helpt.

Als je groots durft te denken, kunnen ook grootse dingen werkelijkheid worden. Jarenlang werd ons idee voor een Rijksmuseum in Eindhoven gezien als onhaalbaar. Maar eind 2025 blijkt, het kan wél! Een dependance van het Rijksmuseum komt in Eindhoven. Dat is geen toeval maar laat zien wat we als Eindhoven kunnen bereiken als we ambitie durven te hebben.

Dat ambitieniveau trekken we door in dit verkiezingsprogramma. In onze plannen voor wonen, onderwijs, cultuur, klimaat en de ruimte in de stad. We willen een Eindhoven waar je fijn kunt opgroeien, studeren, werken en ouder worden. Waar makers de ruimte hebben, kinderen veilig naar school kunnen en je je thuis voelt in je buurt.

Als D66 gaan wij ons de komende vier jaar keihard inzetten voor onze mooie stad. Met positieve keuzes benutten we de groei als kans om Eindhoven groener, leefbaarder en bruisender te maken.

Het kan wél.

Chris Dams

Lijsttrekker D66 Eindhoven

Chris Dams

De 5 belangrijkste speerpunten

1. Voor iedereen een thuis

Een woning die past bij elke levensfase.

Iedereen moet weer uitzicht krijgen op een woning. Daarom willen we bestaande huizen beter gebruiken én elk jaar 5.000 nieuwe woningen bouwen, steeds met aandacht voor wat een buurt nodig heeft. Door regels te vereenvoudigen versnellen we de bouw en ontstaat meer betaalbare woonruimte, ook in twee nieuwe, bruisende wijken bij De Hurk en Kanaalzijde-Noord. Zo groeit Eindhoven haalbaar en ambitieus, met ruimte voor iedereen die nu vastloopt op de woningmarkt.

2. Cultuur en makers als motor van de stad

Ruimte om te maken en te ontmoeten.

Eindhoven bruist wanneer makers de ruimte krijgen. We verhogen het cultuurbudget naar het niveau van andere grote steden, beschermen creatieve werkplekken en starten het Eindhovens Makersfonds. Zo blijft de stad levendig, overdag én 's nachts.

3. Kansen voor kinderen, studenten en talent

Gelijke kansen voor iedereen.

Met de Rijke Schooldag, extra hulp en een aanpak van het lerarentekort zorgen we dat ieder kind toegang heeft tot cultuur, sport en goed onderwijs. We investeren in Eindhoven als studentenstad: een plek waar je betaalbaar kunt wonen, leren, ontdekken en volop leven.

4. Een groene, gezonde en toekomstbestendige stad

Groen is de basis.

We vergroenen buurten, planten bomen en maken ruimte voor water en verkoeling. Zo blijft Eindhoven leefbaar bij hitte en extreme regen. We versnellen de energietransitie op een eerlijke manier, zodat iedereen mee kan doen.

5. Makkelijk en veilig bewegen door de stad.

Altijd ontspannen onderweg.

We geven voetgangers en fietsers meer ruimte, zorgen voor veilige schoolroutes en investeren in beter openbaar vervoer. Met autoluwe straten wordt de stad rustiger en groener, terwijl de auto beschikbaar blijft voor wie die nodig heeft. Zo blijft Eindhoven bereikbaar én leefbaar.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
De 5 belangrijkste speerpunten	4
Een dag in het Eindhoven van morgen	6
1. Wonen in Eindhoven	8
2. Cultuur en Sport: investeren in de ziel van Eindhoven	15
3. Eindhoven in beweging met duurzame mobiliteit	20
4. Groen en duurzaam Eindhoven	25
5. Eindhoven Studentenstad	29
6. Onderwijs dat kansen geeft	32
7. Een sterke en eerlijke economie	35
8. Sociaal Domein	40
9. Veiligheid en inclusie	45
10. Democratie en samenwerking	48
11. D66 voor internationals in Eindhoven	51
/ D66 for internationals in Eindhoven (EN)	54
Verantwoording	57

Een dag in het Eindhoven van morgen

Stel je voor: het is 18 maart 2040. Je wordt uitgerust wakker in je groene buurt en loopt met goede zin naar het treinstation in Tongelre. Elke 10 minuten gaat er een trein, dus even later rijd je Eindhoven Centraal binnen.

Het station is onherkenbaar veranderd. Het nieuwe busstation zit onder de grond en er vertrekken internationale treinen naar Duitsland en België. 's Nachts brengen bussen en treinen je veilig thuis na een festival of concert en met de metro reis je snel naar de belangrijkste plekken in de stad.

De woontorens rond het station bieden een adembenemend uitzicht over de stad. Hier wonen duizenden studenten, starters, gezinnen en senioren samen. Langs het spoor, op het Stationsplein Zuid en aan de groene stadsboulevard Fellenoord geven ze de skyline van Eindhoven een nieuw gezicht.

Als je tijd had gehad was je graag de stad in gegaan. Het centrum van Eindhoven is autoluw geworden waardoor er vele groene en levendige pleinen zijn gecreëerd. Er is zelfs een boulevard gekomen van het station naar het Philips Stadion. In Eindhoven vind je stadse reuring en dorpse rust. Je denkt terug aan die gezellige borrel met vrienden gisterenavond bij de Campinafabriek en de Caai. De kanaalzone is het tweede Strijp-S geworden en bruist als nooit tevoren.

Onderweg zie je hoe ook anderen hun weg vinden in de stad. Een leerling uit Woensel zit in de trein, vol spanning voor haar eerste stage in een zorginstelling. Even later stapt een oudere die slecht ter been is in, opgelucht dat liften en brede perrons zijn reis moeiteloos maken.

Een paar minuten later stap je uit op station Acht. Je zou de snelle bus kunnen nemen, maar kiest voor een deelfiets. Met je horloge klik je het slot open en fiets je het laatste stukje naar de Brainport Industries Campus. De bomen langs de route geven verkoeling, zelfs op een warme septemberdag. In de ondergrondse fietsenstalling parkeer je de fiets in de deelfietszone, zodat iemand anders hem meteen weer kan gebruiken.

Het gaat goed met Eindhoven en de regio. De Brainportregio staat al enige tijd op één in Nederland als het gaat om werkgelegenheid, economische groei en brede welvaart. In de afgelopen twintig jaar zijn er veel maatschappelijke en duurzame ondernemingen opgericht die snel zijn gegroeid. De mentaliteit om samen de schouders eronder te zetten en naar elkaar om te kijken werpt hier zijn vruchten af.

Den Haag koestert ons en heeft de afgelopen 15 jaar opnieuw fors geïnvesteerd in de regio. Maar Eindhoven is méér dan techniek en kennis, de stad bruist eindelijk weer van cultuur. Dankzij het Eindhovens Makersfonds kregen kunstenaars, muzikanten en ontwerpers betaalbare werkplekken en podia.

Het resultaat zie je overal. In broedplaatsen, tijdens de Dutch Design Week, in de nachtcultuur en bij kunstwerken verspreid door de stad. Congressen, concerten en tentoonstellingen trekken dagelijks bezoekers uit binnen- en buitenland. Een iconisch groot museum vlak bij de TU/e trekt elke dag honderden toeristen, net als het Rijksmuseum Van Abbe, waar elk half jaar een deel van de Van Goghcollectie te zien is. Samen met het Van Abbehuis vormt het een museumkwartier. Kinderen leren er over design in het Next Nature Museum, terwijl hun opa en oma herinneringen ophalen over hun bezoeken aan het Evoluon toen zij kind waren.

Horeca- en andere ondernemers profiteren mee, want steeds meer mensen blijven hier wat langer hangen omdat het hier gewoon fijn leven is.

De groei van de stad maakte investeringen mogelijk in groen, pleinen en parken. Nieuwe wijken op de Hurk en Kanaalzijde Noord floreren en combineren wonen, werken en ontspanning. De woontorens zorgen voor duizenden betaalbare woningen. In de buurten zelf zijn huurwoningen en energiezuinige huizen gebouwd, zodat ook mensen met een kleiner inkomen of gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben een plek vinden in de stad. Internationals leren de taal, doen mee aan buurtactiviteiten en voelen zich echte Eindhovenaren.

Iedereen kan zich in Eindhoven veilig en ontspannen verplaatsen; te voet, met de fiets of het openbaar vervoer. Voor wie minder goed ter been is, of afhankelijk blijft van de auto, zijn voorzieningen bereikbaar en toegankelijk. Omdat lopen, fietsen, deelmobiliteit en OV zo aantrekkelijk zijn geworden, kiezen steeds meer mensen vanzelf voor een duurzamere manier van reizen, terwijl de auto beschikbaar blijft voor wie deze echt nodig heeft.

En toch blijft de stad zichzelf. De stadsprins(es) stapt nog altijd trots uit op Lampegat Centraal. PSV vierde onlangs de 35ste landstitel in een groter stadion, waar, naast het voetbal, ook concerten duizenden bezoekers trekken. Van festivals in de parken tot een borrel op een van de pleinen: het leven hier is goed én gezellig, met de zachte g.

In de rest van Nederland kijkt men soms jaloers naar de Brainport. Het kan dus wél. In goede samenwerking met elkaar wonen er nu 300.000 mensen in de stad en is het er alleen maar mooier op geworden.

Dit is geen droom. Dit is wat we kunnen bereiken met visie, lef en daadkrachtig beleid. Eindhoven laat zien dat groei en leefbaarheid hand in hand kunnen gaan. Laten we samen een stad maken waar je trots op bent, waar je graag blijft én waar iedereen vooruit komt.

**Samen maken we Eindhoven. Samen maken we toekomst. Het kan wél.
Doe je mee?**

Hoofdstuk 1

Wonen in Eindhoven

Wonen in Eindhoven

Eindhoven groeit in een razend tempo. Brainport trekt bedrijven, kenniswerkers en studenten van over de hele wereld aan. Dat maakt van onze stad een economische motor van Nederland. Maar de woningmarkt kan die groei niet bijhouden. Het tekort loopt op, prijzen stijgen en steeds meer Eindhovenaren vinden geen eigen plek.

De cijfers laten zien hoe groot het probleem is. Duizenden mensen staan ingeschreven bij woningcorporaties of zoeken vergeefs naar een betaalbare huur- of koopwoning. Jongeren wonen vaak tot hun dertigste bij hun ouders omdat er geen huis beschikbaar is. En als er een woning vrijkomt, is die meestal onbetaalbaar. Ouderen die kleiner willen wonen, vinden vaak geen passende woning in hun buurt. Zo stopt de doorstroming en blijft iedereen vastzitten.

Daar komt bij dat het aanbod niet aansluit op de werkelijke behoefte. In Eindhoven bestaat zestig procent van de woningen uit gezinswoningen, terwijl nog maar een kwart van de huishoudens uit een gezin bestaat. Dit betekent dat starters en studenten geen woning vinden, ouderen moeilijk kunnen verhuizen en gezinnen klem komen te zitten. Het is duidelijk: we hebben echte verandering nodig en plannen die wél werken.

Waarom het beter moet

In de afgelopen bestuursperiode stelde Eindhoven de strengste eisen van heel Nederland: van alle nieuwbouw moest 85 procent 'betaalbaar' zijn, met een huur- of koopprijs onder een vaste grens. Dat klinkt sociaal, maar in de praktijk werkte het niet. Huizen bouwen is duur en als bijna alles goedkoop moet zijn, kunnen bouwers hun kosten niet meer terugverdienen. Hierdoor werd bouwen in Eindhoven minder aantrekkelijk dan in andere gemeenten. De enige manier om aan die eisen te voldoen was door de woningen klein te maken. Maar zelfs dat was niet genoeg. Daarom werd een fonds opgericht waarmee de gemeente miljoenen euro's subsidie betaalde aan projectontwikkelaars. Toch kwamen veel plannen niet van de grond en bleef de bouw vaak stilliggen. Het resultaat was precies het tegenovergestelde van wat de bedoeling was: minder betaalbare woningen, in plaats van meer.

Daarbovenop waren er nog meer negatieve effecten. Omdat er nauwelijks duurdere woningen werden bijgebouwd, konden mensen niet meer doorstromen naar een ander huis. En doorstroming is juist cruciaal. Iemand die verhuist naar een duurder huis laat een goedkopere woning achter voor een ander. Doordat dit niet gebeurde, bleven goedkope woningen bezet. Tegelijkertijd weken mensen met een groter inkomen uit naar de middensector. Daar gingen ze massaal overbieden, waardoor starters, jonge gezinnen en middeninkomens steeds verder weggedrukt werden. Zo werd de middensector in Eindhoven vrijwel onbetaalbaar.

Het kan wél

D66 kiest daarom voor een andere koers. Wij combineren ambitie met haalbaarheid en realisme met vooruitgang, want het woningtekort raakt de hele stad. Studenten vertrekken omdat ze geen kamer vinden. Starters betalen zich blauw in de vrije sector. Ouderen blijven noodgedwongen in een woning die niet meer bij hen past. Zo raakt de hele keten verstopt.

Voor D66 is wonen meer dan een dak boven je hoofd hebben. Wonen betekent veiligheid, rust en kansen om je leven op te bouwen. Daarom kiezen wij voor een sociaal-liberale aanpak. We geven ruim baan voor bouwen, maar altijd met oog voor betaalbaarheid, duurzaamheid en leefbare buurten.

We nemen de zorgen van Eindhovenaren serieus, maar in groei liggen ook kansen. Als we het goed doen, bouwen we niet alleen huizen, maar ook een stad waarin iedereen mee kan doen. Een stad waar ruimte is voor ontmoeting, waar groen de basis vormt en waar elke Eindhovenaar een thuis kan vinden.

Onze oplossingen om betaalbaar te kunnen wonen in Eindhoven

1. Realisme en doorstroming voor een woningmarkt die werkt

D66 kiest voor realisme en vooruitgang. Elk jaar 5.000 nieuwe woningen. Fatsoenlijke huizen, geen kippenhokjes. We bouwen een gezonde mix aan woningen, met 70% betaalbaar en een sterke focus op het middensegment. Daarmee krijgen starters, jonge gezinnen en ouderen weer een plek in Eindhoven. Dat is nog steeds een hoog percentage, maar wél haalbaar. Daardoor kunnen bouwplannen doorgaan en komen er meer woningen bij die nu het hardst nodig zijn.

Maar bouwen alleen is niet genoeg. De woningmarkt gaat pas werken als mensen kunnen doorstromen naar een huis dat beter bij hun situatie past. Daarvoor zijn woningen nodig in alle prijsklassen, juist ook in het duurdere segment. Als ouderen kleiner willen gaan wonen, komt hun gezinswoning vrij voor een jong gezin. Dat gezin kan doorstromen naar een ruimer of duurder huis en laat zo een betaalbare woning achter voor starters. Starters verlaten hun studentenkamer, waardoor er weer plek komt voor nieuwe studenten. Door ook duurdere huizen te bouwen, maken we deze kettingreactie mogelijk en zorgen we dat er juist betaalbare woningen vrijkomen.

Onze keuzes:

- De middenklasse terug in de stad. We bouwen fors meer huur- en koopwoningen in het middensegment, zodat starters, jonge gezinnen en mensen met een modaal inkomen weer een plek in Eindhoven vinden.
- Doorstroom bevorderen. Met ook voldoende woningen in het hogere segment geven we gezinnen en ouderen de kans om te verhuizen naar een beter passend huis. Zo komen hun woningen vrij voor anderen.
- Verhuispremies en begeleiding. We ondersteunen ouderen die willen verhuizen met financiële steun en begeleiding.
- Nieuwe woonvormen. Hofjes, serviceflats en kleinschalige complexen dichtbij voorzieningen geven ouderen een aantrekkelijk alternatief.
- Woningen goedkoper maken. Dure parkeerplaatsen maken huizen onnodig duur. De gemeente neemt de regie en organiseert parkeervoorzieningen collectief, bijvoorbeeld in garages aan de rand van wijken en met deelmobiliteit. Zo dalen de kosten per woning en blijft er in de wijk meer ruimte voor groen en ontmoeting.
- Gemengde wijken bouwen. We bouwen nooit meer dan 50% van één type woning in een wijk. Dat zorgt voor diversiteit, leefbaarheid en gelijke kansen.
- Meer eigenaarschap in de buurt. We stimuleren wooncoöperaties en andere initiatieven waarbij bewoners samen betaalbare woningen ontwikkelen en beheren. Zo krijgen Eindhovenaren meer invloed op hun woonomgeving.
- Voorrang voor de wijk. Bij nieuwbouwprojecten krijgen mensen uit de buurt voorrang op een deel van de woningen.

- Geen nieuwe short-stay. We stoppen met het bouwen van dure, tijdelijke short-stayappartementen. Die voegen niets toe aan de woningmarkt voor Eindhovenaren.
- Meer ruimte voor samenwonen en hospitaverhuur. Onnodige regels die kamerhuur of het verhuren van een deel van je huis bemoeilijken, schaffen we af.
- Splitsen en optoppen door bestaande woningen en gebouwen slimmer in te delen of uit te breiden, zodat er snel extra woonruimte ontstaat.
- Leegstand aanpakken. Panden die langdurig leegstaan krijgen een woonfunctie, bijvoorbeeld met tijdelijke of modulaire woningen.
- Flexibel en snel bouwen. Met modulaire en tijdelijke woningen kunnen we snel extra woonruimte toevoegen, zonder in te leveren op kwaliteit.

2. We bouwen 2 nieuwe wijken

We willen niet overal torens in bestaande wijken bouwen. Om wel genoeg woningruimte te creëren kijken we naar verouderde bedrijventerreinen waar nu grijze dozen staan, maar waar woningen, groen en cultuur de stad veel meer zouden versterken. D66 ziet hier kansen voor nieuwe wijken.

Daarbij gaan we zorgvuldig om met de bedrijven die er nu zitten. Grote, vervuilende industrie hoort niet meer midden in de stad, maar waardevolle bedrijven voor Eindhoven en de regio willen we behouden. In goed overleg krijgen zij een betere plek om door te groeien, zodat er ruimte ontstaat voor wijken die groen, duurzaam en cultureel rijk zijn, zonder ondernemerschap uit de stad te verdringen.

Onze keuzes:

- De Hurk. Op dit terrein moet de grote, vervuilende industrie zo snel mogelijk weg en gaan we plannen maken voor de toekomst. Hier zien wij een nieuwe wijk ontstaan met woningen, veel groen en ruimte voor cultuur en ontmoeting. Ook ondernemers houden hier een plek, zodat de wijk niet alleen een woongebied is, maar een levendige gemeenschap waar werken, wonen en samenleven hand in hand gaan. Zo kan De Hurk uitgroeien van een grijs industrieterrein tot een echte parel van Eindhoven.
- Noordzijde kanaal. Hier liggen kansen voor iets nieuws. De grote bedrijven die er nu staan passen beter op een andere plek. Zo komt er ruimte vrij voor een wijk die bij Eindhoven past met woningen langs het water, groene straten, daken vol tuinen en plek voor veel cultuur en ontmoeting. Zo verandert de noordzijde van het kanaal van een grijs bedrijventerrein in een bruisend stadsdeel waar je graag wil wonen, werken en ontspannen.

3. Studenten en starters perspectief geven

Zonder studenten en starters verliest Eindhoven zijn energie, creativiteit en innovatiekracht. Maar juist zij vinden vaak geen woning of worden gedwongen in dure studio's zonder binding met de stad te wonen. D66 wil dit keren.

Onze keuzes:

- Elk jaar 1000 betaalbare studentenwoningen met gedeelde voorzieningen. Geen dure studio's die vaak leiden tot eenzaamheid, maar woonvormen waar studenten samenleven en binding krijgen met elkaar én de stad.
- Clusteren in grote studentenwoontorens. We kiezen voor grootschalige complexen met honderden woningen op één plek. Dat is efficiënter, goedkoper én zorgt voor levendige studentenbuurten met voorzieningen.
- Slimme locaties. Bij de TU/e-campus, Fontys en rondom OV-knooppunten zoals het station en HOV-assen.
- Samenwerking met onderwijsinstellingen. De gemeente, TU/e, Fontys en andere onderwijsinstellingen nemen samen verantwoordelijkheid om betaalbare studentenhuisvesting te realiseren.

4. Betere sociale huurwoningen

De meeste sociale huurwoningen worden nu vooral door projectontwikkelaars gebouwd en beheerd. Dat leidt vaak tot kleine, krappe woningen tegen de maximale huurprijs. D66 wil dit anders organiseren.

Onze keuzes:

- Elke nieuwe sociale huurwoning moet uiteindelijk beheerd worden door een woningcorporatie, ook als een projectontwikkelaar de woningen eerst bouwt. Wanneer dit het geval is, moet deze daarna, tegen een vooraf afgesproken prijs, overgenomen worden door een woningcorporatie. Zo is er duidelijkheid voor de ontwikkelaar, kan de gemeente harde afspraken maken en zorgen corporaties voor het beheer en de verhuur.
- Op die manier krijgen we weer fatsoenlijke sociale huurwoningen. Als corporaties verantwoordelijk zijn, kunnen we kwaliteitseisen stellen en zorgen dat sociale huurwoningen groter, beter en betaalbaarder worden.

5. Slim bouwen voor een leefbare stad

Eindhoven groeit hard. Dat betekent dat we meer woningen nodig hebben. In plaats van bouwen in het groen kiezen we voor verdichten in de stad. Dat betekent dat we meer woningen toevoegen, bijvoorbeeld door leegstaande gebouwen om te bouwen, extra verdiepingen op bestaande gebouwen te zetten en te bouwen bij stations en buslijnen. Zo maken we beter gebruik van de ruimte die er al is. Ondanks de groei moet het de stad prettiger maken, niet voller of benauwder. Daarom letten we altijd op groen, bereikbaarheid en leefbaarheid.

Onze keuzes:

- Bouwen bij stations en buslijnen, met veilige routes voor fietsers en wandelaars.
- Hoogbouw met kwaliteit, met ruimte voor groen, voorzieningen en levendige straten.
- Sterke stadsdelen. We investeren in buurten waar je binnen 15 minuten alles dichtbij hebt, van winkels. bibliotopen, buurthuizen en scholen tot sportgelegenheid en zorg.
- Slim gebruik van bestaande gebouwen en plekken, zoals splitsen, optoppen en friendswonen.
- Groen beschermen: we bouwen niet in parken en natuur. Alleen als een project écht iets toevoegt en het natuurinclusief gebeurt, zoals tiny houses of gebouwen die het bestaande groen versterken.

Hoofdstuk 2

Cultuur en sport: investeren in de ziel van Eindhoven

Cultuur en sport: investeren in de ziel van Eindhoven

Eindhoven is een stad van makers. Hier ontstaan ideeën, ontwerpen en verhalen die onze stad kleur geven en internationaal op de kaart zetten. Creativiteit bepaalt hoe Eindhoven eruitziet, hoe we elkaar ontmoeten en hoe we ons ontwikkelen. Het is de basis voor vernieuwing en vooruitgang.

Van de Dutch Design Week tot lokale ateliers, van poppodia tot kleine theatergroepen: overal waar makers ruimte krijgen, ontstaat energie en innovatie. Maar die ruimte staat steeds meer onder druk. Makers moeten vaak wijken voor dure woningen of hoge huren. Steeds meer ateliers en broedplaatsen verdwijnen en veel professionals kunnen nauwelijks rondkomen.

D66 vindt dat we dit tij moeten keren, want het kan wél. Als we willen dat Eindhoven een bruisende, vooruitstrevende en inclusieve stad blijft, dan moeten we lef tonen en investeren in onze culturele sector. We moeten een inhaalslag maken zodat het cultuurbudget op hetzelfde niveau komt als in andere grote steden. Dat is nodig om instellingen, makers en verenigingen stabiliteit en bestaanszekerheid te geven.

Het Eindhovens Makersfonds

Daarom richten we het Eindhovens Makersfonds op: een structureel miljoenenfonds dat cultuur en design in Eindhoven versterkt. Dit fonds geeft makers niet alleen financiële steun, maar creëert de randvoorwaarden waardoor creativiteit kan bloeien.

Het fonds is er voor zowel amateurs als professionele kunstenaars, muzikanten, ontwerpers, theatermakers, schrijvers, culturele ondernemers en vernieuwende initiatieven die nu vaak buiten de boot vallen. Het is geen luxe, maar een investering in de motor van onze stad.

Wat dit fonds mogelijk maakt:

- Broedplaatsen en werkruimtes: betaalbare, duurzame plekken waar makers zich kunnen ontwikkelen en zichtbaar blijven in de stad. Denk hierbij ook aan huisvesting voor amateurkunst, muziek- en theaterverenigingen.
- Kansen voor nieuw talent: kleine en experimentele initiatieven krijgen steun, ook als ze buiten bestaande subsidies vallen.
- Meer podia en publiek, zodat makers hun werk écht kunnen tonen.
- Betaalbare huurprijzen en bescherming van creatieve werkplekken in de stad.
- Investerings in een nachtcultuur, zodat clubs, festivals en nachtelijke broedplaatsen ruimte krijgen om te bloeien.

Nachtcultuur

Eindhoven moet bruisen, zowel overdag als 's nachts. Het nachtleven is niet alleen ontspanning, maar ook cultuur, ontmoeting en talentontwikkeling. Juist 's avonds en 's nachts zetten veel dj's, muzikanten, lichtkunstenaars en performers hun eerste stappen.

Daarom wil D66 de nachtcultuur een stevige plek geven in het culturele leven van de stad. Een deel van het Eindhovens Makersfonds wordt specifiek bestemd voor nachtcultuur, zodat nachtelijke initiatieven ook financiële steun en waardering krijgen. Daarnaast investeren we in nieuwe nachtelijke broedplaatsen waar ruimte is voor creativiteit, maar altijd in balans met de leefbaarheid van de stad en haar bewoners.

Cultuur voor kinderen en jongeren

Iedereen moet de kans krijgen om kunst en cultuur te ervaren. Voor kinderen en jongeren is dit geen luxe, maar een essentieel onderdeel van hun ontwikkeling. Kunst en cultuur stimuleren creativiteit, kritisch denken en zelfvertrouwen. D66 wil daarom de Rijke Schooldag invoeren met structurele aandacht voor kunst en cultuur. Ook stimuleren we samenwerking tussen scholen, makers en culturele instellingen, zodat cultuur niet alleen binnen de school, maar ook in de wijk bereikbaar is. Jongeren tussen de 12 en 25 jaar krijgen bovendien extra aandacht, met programma's waar ze hun talenten kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen uiten.

Design als aanjager van innovatie

Eindhoven is dé designstad van Nederland. Design verbindt kunst, technologie en innovatie en zet ons wereldwijd op de kaart, met de Dutch Design Week en de Design Academy als uithangbord. D66 wil dat Eindhoven die positie verder uitbouwt. We investeren in de Dutch Design Week als internationaal visitekaartje en zetten design in bij grote maatschappelijke vraagstukken zoals duurzaamheid, zorg en mobiliteit. Tegelijkertijd geven we nieuwe ontwerpers kansen door betaalbare werkruimtes en ontwikkelingsplekken beschikbaar te maken, zodat ook jong talent kan groeien.

De bibliotheek als ontmoetingsplek

De bibliotheek is meer dan een plek met boeken. Het is een ontmoetingsplek, een bron van kennis en een aanjager van kansengelijkheid. De bibliotheek is essentieel bij de aanpak van laaggeletterdheid, laaggecijferdheid en andere basisvaardigheden.

D66 wil dat de bibliotheek een sterkere rol krijgt in de stad. De vestiging in de Witte Dame moet uitbreiden en inhoudelijk groeien naar een omvang en inhoud die past bij een internationale stad als Eindhoven met 250.000 inwoners.

Iedere Eindhovenenaar moet jaarlijks zes boeken gratis kunnen lenen, zonder boetes. Op termijn willen we dat het lidmaatschap voor alle Eindhovenaren volledig gratis wordt. Daarnaast krijgt de bibliotheek een prominentere plek in de stad, zodat nog meer inwoners gebruik kunnen maken van de voorzieningen.

Sport als verbinder

Naast kunst en cultuur is ook sport onmisbaar voor een gezonde en verbonden stad. Sport brengt mensen samen, geeft plezier en biedt iedereen de kans om mee te doen. Daarom investeert D66 in sportvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperking. We zorgen voor een veilige en inclusieve sportcultuur waarin iedere Eindhovenenaar zich welkom voelt.

Omdat de wachtlijsten bij sportverenigingen vaak te lang zijn, willen we meer sportvoorzieningen bouwen en bestaande velden en zalen intensiever gebruiken. Ook ouderen krijgen meer mogelijkheden om laagdrempelig te sporten in de wijk. Vrijwilligers spelen een sleutelrol in het sportleven, daarom ondersteunen we hen bij het werven en behouden van trainers en begeleiders. Verder investeren we in urbansportgelegenheden, zoals hardlooproutes en urbansportparken, en in veilige beweegroutes. Op plaatsen waar veel gesport wordt, zijn watertappunten en (openbare) toiletten aanwezig. Tot slot versterken we de positie van Eindhoven als stad voor e-sports en urban sports, met ruimte voor toernooien en ontmoetingsplekken waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen gamen.

D66 vindt dat er meer aandacht moet zijn voor zwemmen. Zwemmen zorgt voor beweging, ontspanning, ontmoeting en verkoeling. Kinderen houden van spelen in het water, jongeren spreken in de zomer met vrienden af bij een zwembad of zwemplas en ouderen kunnen in het water tot op hoge leeftijd blessurevrij sporten. Goed leren zwemmen is essentieel voor de veiligheid in ons waterrijke land. D66 wil daarom dat elk kind met een zwemdiploma de basisschool verlaat. Ook op latere leeftijd moet het mogelijk zijn een zwemdiploma te halen. Daarnaast investeren we in een buitenbad bij de Tongelreep.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Het cultuurbudget groeit mee met de stad en wordt gelijkwaardig aan dat van andere grote steden.
- Het Eindhovens Makersfonds met een deel speciaal voor nachtcultuur.
- Nieuwe nachtelijke broedplaatsen met ruimte voor creativiteit en oog voor leefbaarheid.
- De Rijke Schooldag met structurele aandacht voor kunst en cultuur.
- Extra cultuurprogramma's voor jongeren van 12–25 jaar.
- Investeren in de Dutch Design Week als internationaal visitekaartje.
- Design inzetten bij grote vraagstukken zoals duurzaamheid, zorg en mobiliteit.
- Een gratis bibliotheeklidmaatschap voor alle Eindhovenaren.
- Bibliotheek De Witte Dame groeit de komende jaren naar de omvang van de stad, naar minimaal 7.500 vierkante meter.
- Meer sportvoorzieningen en beter gebruik van bestaande velden om wachtlijsten te verkorten.
- Een veilige en inclusieve sportcultuur voor alle Eindhovenaren.
- E-sports en urban sports versterken met toernooien en ontmoetingsplekken voor jongeren.

Hoofdstuk 3

Eindhoven in beweging met duurzame mobiliteit

Eindhoven in beweging met duurzame mobiliteit

Eindhoven groeit. Tienduizenden nieuwe bewoners, werknemers en bezoekers zullen zich in de komende jaren door onze stad bewegen. Dat vraagt om slimme en duurzame keuzes. D66 wil dat Eindhoven een stad wordt waar iedereen zich veilig, gezond en ontspannen kan verplaatsen. Daarom zetten we stevig in op lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Zo houden we de stad bereikbaar, leefbaar en aantrekkelijk.

We realiseren ons dat de auto voor veel mensen belangrijk blijft. Voor werk, familiebezoek of vanwege een beperking is de auto soms simpelweg onmisbaar. D66 respecteert die keuze. Tegelijk zorgen we ervoor dat de alternatieven - lopen, fietsen, OV en deelmobiliteit - steeds aantrekkelijker worden, zodat meer mensen vanzelf een duurzamere optie kiezen.

Van autostad naar fietsstad

De ruimte in Eindhoven is schaars. Daarom kiezen we ervoor om de voetganger en fietser centraal te stellen. Brede stoepen, aantrekkelijke wandelroutes en veilige, vrijliggende fietspaden maken bewegen vanzelfsprekend, ontspannend en prettig.

We investeren extra in nieuwe fietspaden, tunnels en stallingen. Ook ouderen en mensen met een fysieke beperking krijgen hierbij onze volle aandacht: toegankelijkheid is een belangrijke voorwaarde. Bij nieuwe ontwikkelingen, zoals het Hart van Woensel, zetten we in op brede trottoirs, veel groen en voorzieningen voor fiets en voetganger.

Parkeren gebeurt zoveel mogelijk in garages, zodat de openbare ruimte aantrekkelijker en verkeersveiliger wordt.

Betrouwbaar en aantrekkelijk openbaar vervoer

Wanneer we mensen willen verleiden om de auto te laten staan en duurzamere opties te kiezen, dan moet dat wel mogelijk zijn. Wijken moeten veel betere en betrouwbaardere OV-verbindingen krijgen met elkaar, met de binnenstad en met omliggende gemeenten. Een groeiende stad vraagt om een sterk OV-netwerk.

D66 wil meer en snellere trein- en busverbindingen, nieuwe treinstations in Acht en Tongelre en een flinke kwaliteitsimpuls voor Station Strijp-S.

Vrijliggende busbanen zorgen ervoor dat bussen betrouwbaar en frequent kunnen rijden. We zorgen voor goede aansluitingen met de regio én het internationale spoor, zodat de trein een écht alternatief wordt voor de auto en het vliegtuig.

Het OV moet ook 's avonds betrouwbaar zijn. Daarom zetten we in op betere aansluiting van de busdiensten op het nachtnet van de NS. Bij alle nieuwe stations en haltes hebben we nadrukkelijk aandacht voor ouderen en mensen met een fysieke beperking.

Voor de regio zetten we in op meer internationale treinen naar Duitsland en België. Samen met Rijk en Provincie onderzoeken we bovendien of de nieuwe ASML-campus en het noordwesten van Eindhoven een logisch startpunt kunnen zijn voor een regionaal metro- of tramnetwerk. We stimuleren ook innovaties in goederenvervoer, zoals gebruik van de Betuweroute en een mogelijk ondergronds buizensysteem. Zo verlichten we de druk op de weg en vergroten we de veiligheid op het spoor en in de omliggende wijken.

Deelruimte en deelmobiliteit

Door deelauto's, deelfietsen en deelscooters slim te organiseren in herkenbare hubs ontstaat ruimte in de stad. Minder parkeerdruk betekent meer plek voor groen, ontspanning en ontmoeten. De gemeente neemt hierbij de regie en eigenaarsrol, zodat parkeergarages betaalbaar blijven en de openbare ruimte leefbaarder wordt.

Parkeren en ruimte

De groei van Eindhoven vraagt om slimme keuzes in parkeren. Minder eigen auto's per huishouden betekent betaalbare woningen en meer ruimte voor groen, ontspanning en ontmoeting in de wijk. D66 wil straatparkeren stap voor stap terugdringen en inzetten op centrale parkeervoorzieningen onder gemeentelijke regie. Zo blijven de kosten voor bewoners lager en kunnen garages flexibel gebruikt worden: wie een parkeerplaats wil, kan die huren; wie kiest voor deelauto of fiets, betaalt er niet voor.

We beseffen dat veel Eindhovenaren voorlopig de auto nodig hebben. Daarom kiezen we voor maatwerk per wijk: in buurten met veel nieuwe woningen of voorzieningen voeren we betaald parkeren in, maar altijd in overleg met bewoners, scholen en werkgevers. Zo zorgen we voor een eerlijke verdeling van schaarse ruimte, zonder dat mensen die afhankelijk zijn van de auto buitenspel worden gezet.

Een leefbare binnenstad

Doorgaand autoverkeer hoort niet thuis in de binnenstad. We leiden verkeer meer af via de Ring en verlagen daar de snelheid, terwijl we investeren in ongelijkvloerse kruisingen. Zo creëren we ruimte voor nieuwe pleinen, groen en ontmoeting in de binnenstad.

Bestemmingsverkeer blijft welkom, maar de nadruk komt te liggen op een autoluwe, gezonde en aantrekkelijke binnenstad.

Verkeersveiligheid en gezondheid

We zetten in op slimme stadslogistiek. Met overslaghubs zorgen we dat winkels, horeca en bedrijven efficiënt bevoorraad worden én dat de enorme bouwstromen voor nieuwe woningen veilig en goed verlopen. Daarnaast creëren we meer pakketpunten in de wijken, zodat verkeer en overlast verminderen en bewoners hun bestellingen dichtbij kunnen ophalen. Iedereen moet zich veilig kunnen verplaatsen in Eindhoven. Daarom gaat in de wijken de maximumsnelheid omlaag naar 30 km/u en richten we de straten daar ook op in.

Elk kind veilig naar school

Elk kind heeft recht op een veilige route naar school. D66 vindt dat ieder kind vanaf 8 jaar veilig zelf naar school moet kunnen lopen of fietsen. Daarom zorgen we voor veilige schoolroutes en maken we de omgeving rond scholen autoluw tijdens begin- en eindtijden. We zetten hier ook in op een campagne rondom verkeersgedrag.

Luchthaven en internationaal reizen

D66 ziet dat een luchthaven belangrijk is voor een internationale regio als Eindhoven, maar we zien ook de zorgen van omwonenden en de negatieve effecten op de leefomgeving. Vliegen veroorzaakt veel geluidsoverlast en hoge uitstoot van CO₂ en stikstof. Daarom willen we dat het aantal vluchten niet verder groeit. De luchthaven moet inzetten op stillere en schonere vliegtuigen, zodat de overlast en vervuiling afnemen.

Tegelijkertijd kiezen we voor duurzame alternatieven. Voor veel bestemmingen is de internationale trein een beter en schoner alternatief. Ook internationale busverbindingen kunnen een rol spelen. Zo blijven we goed verbonden met Europa, maar verlagen we de uitstoot en maken we reizen schoner en toekomstbestendig. We zorgen voor een gastvrij vertrek en aankomstpunt in de buurt van Eindhoven Centraal Station.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- De voetganger en fietser op één: we investeren in fietspaden, tunnels, stallingen en toegankelijke wandel- en fietsroutes.
- Nieuwe treinstations in Acht en Tongelre en een kwaliteitsimpuls voor Station Strijp-S.
- Een fijnmazig en betrouwbaar OV-netwerk, inclusief betere aansluiting op het nachtnet van de NS.
- 500 deelmobiliteitshubs verspreid over de stad, altijd op loopafstand.
- Meer pakketpunten in wijken.
- Betaalbare parkeervoorzieningen onder gemeentelijke regie, zodat woningen goedkoper worden en de openbare ruimte groener.
- Maatwerk bij betaald parkeren per wijk, met oog voor bewoners, scholen en werkgevers.
- Een autoluwe binnenstad met ruimte voor nieuwe pleinen, groen en ontmoeting.
- Gevaarlijke straten zoals de Kruisstraat en de Kleine Berg autovrij maken, zodat deze plekken prettiger, veiliger en aantrekkelijker worden om te winkelen, elkaar te ontmoeten en te verblijven.
- Maximaal 30 km/u in de wijken
- Elk kind vanaf 8 jaar moet veilig naar school kunnen lopen of fietsen.
- Geen groei van het aantal vluchten vanaf Eindhoven Airport (max. 40.500).
- Meer internationale bussen en treinen.
- Verkenning van een regionaal metro- of tramnetwerk vanuit de ASML-campus en Noordwest-Eindhoven.

Hoofdstuk 4

Groen en duurzaam Eindhoven

Groen en duurzaam Eindhoven

Met meer inwoners, bedrijven en bezoekers komt er ook meer druk op onze leefomgeving. De gevolgen van klimaatverandering merken we steeds vaker: zomers met hittestress, periodes van droogte en juist plotselinge wateroverlast. D66 wil dat Eindhoven een stad blijft waar je prettig kunt wonen, werken en leven. D66 pleit daarom voor een ambitieus klimaatbeleid, zowel om Eindhoven nu leefbaar te houden, als ook voor de toekomstige generaties.

Of het nou gaat om vergroening om hittestress tegen te gaan, de energietransitie betaalbaar te houden voor onze inwoners, of werken aan goede alternatieven voor de auto, dit doen we zowel met een focus op onze huidige als toekomstige inwoners. Hierbij houden we oog voor de menselijke maat en zorgen dat iedereen kan meedoen.

Daarom zetten we stevig in op klimaat, vergroening en duurzaamheid.

Daarbij kijken we voor ideeën verder dan onze eigen stad. De afgelopen jaren heeft Eindhoven al belangrijke stappen gezet, zoals het vergroenen van buurten en de binnenstad en de oprichting van een Gemeentelijk Energiebedrijf. Ook wordt de luchtkwaliteit inmiddels met actuele gegevens gemeten. Deze koers zetten wij graag voort.

Energietransitie: betaalbaar en samen

D66 wil dat Eindhoven in 2050 aardgasvrij is. Veel inwoners zetten daar nu al stappen in met zonnepanelen, isolatie of een warmtepomp. Maar niet iedereen heeft daar de middelen voor en huurders zijn afhankelijk van hun woningcorporatie of verhuurder. Daarom ondersteunen we huishoudens die het niet alleen kunnen en stimuleren we corporaties en verhuurders, zodat iedereen mee kan in de energietransitie.

D66 wil de energietransitie in Eindhoven versnellen, zodat we grip blijven houden op de groei en verduurzaming van onze stad. We zetten daarbij in op collectieve warmteoplossingen en een buurtaanpak, zodat er ruimte blijft voor maatwerk én duidelijkheid. In buurten waar we aan de slag gaan, informeren en betrekken we bewoners actief. Samen met corporaties organiseren we gezamenlijke inkoopacties - denk aan isolatiemateriaal of pannensets voor inductiekoken - zodat hele buurten in één keer stappen vooruit kunnen zetten.

Naast de overstap naar duurzame energie kiezen we ook voor energiebesparing, zodat de energierekening betaalbaar blijft en ons stroomnetwerk toekomstbestendig is. We isoleren woningen, geven voorlichting over duurzame gewoontes die geld opleveren en bouwen nieuwe woningen zo veel mogelijk zelfvoorzienend (energie- en waterneutraal). Met subsidies en goede doorverwijzing helpen we inwoners verder, terwijl we met corporaties langjarige afspraken maken om huurders te ontzorgen.

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen sluiten we woningen zoveel mogelijk aan op het gemeentelijk energiebedrijf. Met netbeheerders maken we afspraken om netcongestie tijdig aan te pakken en te investeren in uitbreiding van het elektriciteitsnet. Tot slot komt er een vaste plek in de stad waar inwoners terecht kunnen met al hun duurzaamheidsvragen. Zo blijft verduurzamen laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen.

Groene en klimaatbestendige stad

Door klimaatverandering is het vaker extreem warm en hebben we meer periodes van extreme droogte of juist overmatige regen. Eindhoven is nog niet ingericht op dit veranderende klimaat. D66 pleit voor stevige water- en klimaatadaptie in de stad. Daarom willen we standaard wateropvang bij nieuwbouw en renovatie, als ook regenwater vasthouden in plaats van afvoeren naar het riool. Minder steen en meer groen maken buurten koeler en beter bestand tegen piekbuien.

D66 Eindhoven ziet een groene leefomgeving niet als een luxe, maar als een essentiële bouwsteen voor een gezonde en leefbare stad. Onderzoek toont aan dat een groene leefomgeving zorgt voor het tegengaan van hittestress en bijdraagt aan een beter mentaal welzijn. Daarom zet D66 vol in op het vergroenen van de wijken in onze stad.

D66 stimuleert bewoners om hieraan bij te dragen, bijvoorbeeld met een gratis regenton of subsidies voor het onttregelen van tuinen. Vergroende parkeerplaatsen en meer bomen in de wijk helpen niet alleen bij wateropvang, maar maken buurten ook aantrekkelijker en gezonder.

Doordat het vaker extreem warm gaat worden, willen we dat elke buurt zijn eigen groene koelplek heeft. Dat moet een plek zijn waar bewoners op warme dagen verkoeling vinden. Dit kunnen basisscholen, buurthuizen of andere wijkvoorzieningen zijn die ook voor de buurt toegankelijk zijn. Door meer groen en schaduw te creëren maken we deze plekken geschikt om bescherming te bieden wanneer er extreme hitte is en je thuis niet genoeg verkoeling kan vinden.

Daarnaast vergroenen we 30 extra buurten vóór 2030, en zorgen we dat onze parken beter met elkaar verbonden worden, bijvoorbeeld door een ecoduct of tunnel onder de Tilburgseweg om de Wielewaal en het Philips van Lennepark te verbinden.

De 'groene wiggen', zoals de Wielewaal of de Genneper Parken, zijn van groot belang voor de leefbaarheid van Eindhoven. Dit zijn de longen van de stad en plekken waar de natuur zijn gang kan gaan.

Duurzame keuzes en innovatie

Eindhoven is de meest innovatieve regio van Nederland. Als er ergens oplossingen te vinden zijn voor netcongestie, circulariteit en duurzame bedrijvigheid, dan is het hier. D66 wil die innovatie benutten voor de stad, met pilots, buurtprojecten en nieuwe duurzame bedrijvigheid.

Voor bedrijventerrein De Hurk betekent dat voor ons dat de vervuilende industrie weg moet en er ruimte gemaakt moet worden voor een nieuwe wijk met veel groen, cultuur en voorzieningen. Zo maken we van een probleemgebied juist een prachtige groene parel.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- We houden vast aan de doelstelling om in 2030 55% CO2 reductie ten opzichte van 1990 te bewerkstelligen.
- Voor iedere buurt in 2030 een buurtaanpak voor de energietransitie, zodat bewoners weten waar ze aan toe zijn.
- Collectieve inkoopacties met praktische ondersteuning, zoals pannensets voor inductiekoken, tochtstrips en raamfolie.
- Duidelijke afspraken met corporaties om huurwoningen snel te verduurzamen en huurders te ontzorgen.
- Nieuwe woningen zoveel mogelijk zelfvoorzienend of aangesloten op het gemeentelijk energiebedrijf.
- Een centrale plek in de stad waar inwoners terecht kunnen met al hun duurzaamheidsvragen.
- 30 extra buurten vergroenen vóór 2030 en duizenden extra bomen planten.
- Groene koelplekken verspreid over de stad, onder andere bij scholen en wijkcentra.
- Parken beter met elkaar verbinden, zoals de Wielewaal en het Philips van Lennepark.
- Subsidies voor het onttregelen van tuinen en vergroenen van parkeerplaatsen.
- Uutfaseren van vervuilende industrie op De Hurk.

Hoofdstuk 5

Eindhoven Studentenstad

Eindhoven Studentenstad

Eindhoven is een studentenstad met tienduizenden studenten. Studenten zijn onmisbaar voor de toekomst van onze stad: ze brengen kennis, energie en creativiteit en geven kleur aan het sociale en culturele leven. Toch worden ze te vaak gezien als tijdelijk of als last. D66 wil dat beeld kantelen. Studenten verdienen een stad waar ze zich fysiek én mentaal thuis voelen.

Het studentenleven zit vol mooie ervaringen in de stad. In verenigingen, samen studeren, samen sporten, en genieten van cultuur en uitgaansleven in de stad.

Een bruisende studentenstad. Daarin maken we het organiseren van evenementen door en voor de stad makkelijker, zonder dat dit leidt tot meer overlast voor omwonenden.

Bijvoorbeeld door het vergunningenbeleid rond geluidsdagen aan te passen voor evenementen met een eindtijd in de vroege avond.

Omdat we willen dat iedereen hiervan op een veilige manier kan genieten, zetten we extra in op sociale veiligheid in het uitgaansleven.

Kernpunten:

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Betaalbare studentenhuysvesting. We bouwen jaarlijks 1000 nieuwe studentenwoningen, totdat het tekort is ingelopen. We zetten in op kamers en gedeelde woonvormen met gemeenschappelijke ruimtes, omdat studio's vaak te duur zijn en eenzaamheid vergroten.
- Grote projecten zoals extra studentenwoontorens bij de TU/e, in KnoopXL en andere grote gebiedsontwikkelingen zijn noodzakelijk om het tekort snel in te lopen.
- De groei van de onderwijsinstellingen is nodig voor onze regio. Dat vraagt om intensievere samenwerking op studentenhuysvesting. Samen met de onderwijsinstellingen nemen we de verantwoordelijkheid om tot (creatieve) oplossingen te komen voor voldoende studentenhuysvesting, bijvoorbeeld op en rond de onderwijscampus.
- De dertigmeterregel die zorgt voor minder studentenhuizen en studenten gelijkstelt aan overlastgroepen schaffen we af.
- We stimuleren friendswonen, coöperaties en gedeelde huur. Ook maken we duidelijke afspraken tussen studentenhuizen en burens, zodat ze elkaar versterken in plaats van tegenover elkaar staan.

- We maken het delen van een woning gemakkelijker. We volgen het voorbeeld van Utrecht, waarbij zonder vergunning aan maximaal drie personen een woning verhuurd kan worden. Dit geeft ook meer ruimte voor onder andere studenten, singles en starters om mee te komen op de woningmarkt.
- Studentenwelzijn voorop. Prestatiedruk, eenzaamheid en mentale problemen komen veel voor. Studenten moeten snel en laagdrempelig hulp kunnen vinden bij mentale problemen, verslaving of seksueel grensoverschrijdend gedrag. De gemeente werkt samen met de onderwijsinstellingen en het zorglandschap om drempels en obstakels zoveel mogelijk weg te nemen.
- Internationale studenten zijn welkom. Zij verrijken de stad, maar integratie is vaak lastig. Wij zetten in op buddyprogramma's, betere taallessen en toegankelijke verenigingen. Evenementen met studentenkorting en sportactiviteiten helpen hen sneller een plek te vinden in de stad.
- Studenten nemen we goed mee in ontwikkelingen van de stad, en als gemeente ondersteunen we studenten om zich in de stad te ontwikkelen en te ontplooien. Er komt een beter en gezamenlijk overleg tussen studenten, onderwijsinstellingen en de gemeente.
- Wethouder studentenzaken. D66 wil de stem van studenten beter laten doorklinken in de stad. Daarom stellen we een wethouder Studentenzaken aan. Deze wethouder gaat in gesprek met studenten en betreft hen actief bij beleid. Zo benutten we de denkkraft van studenten om Eindhoven sterker, innovatiever en leefbaarder te maken.
- Studentenwelkomstpakket. We zorgen dat elke student een welkomstpakket ontvangt met uitleg over alles wat je moet weten wanneer je in Eindhoven komt studeren.

Hoofdstuk 6

Onderwijs dat kansen geeft

Onderwijs dat kansen geeft

Eindhoven is de stad van kennis en innovatie. Daar hoort een onderwijssysteem bij waarin ieder kind, ongeacht achtergrond, zijn of haar talent maximaal kan ontwikkelen. Goed onderwijs is de basis voor gelijke kansen. D66 Eindhoven wil investeren in de kwaliteit van ons onderwijs en in kleinere klassen, zodat iedere leerling gezien wordt en ieder kind zijn of haar talent kan ontwikkelen. Leraren zijn onmisbaar voor de toekomst van onze kinderen en verdienen meer waardering voor hun werk. D66 wil dat docenten voldoende tijd, middelen en vertrouwen krijgen om goed les te geven en zich te blijven ontwikkelen.

Kernpunten:

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- De Rijke Schooldag. Onderwijs is meer dan taal en rekenen. Wij zorgen voor extra sport, cultuur en nieuwe ervaringen. Elk kind krijgt toegang tot gezonde voeding, digitale middelen en vaste jeugdprofessionals op school, zodat hulp snel beschikbaar is.
- Investeren in schoolgebouwen. We bouwen en renoveren scholen die gezond, duurzaam en goed geventileerd zijn. Schoolpleinen worden vergroend en ingericht als natuurlijke speel- en leerplekken. Rondom scholen zorgen we voor verkeersveiligheid en voldoende fietsparkeerplekken.
- Het lerarentekort aanpakken. Het lerarentekort raakt altijd het hardst de scholen in wijken waar sociaaleconomisch de grootste problemen spelen. Dat vergroot de ongelijkheid. Eindhoven ervaart nu al de eerste tekorten en de vooruitzichten voor de komende jaren zijn zorgwekkend. D66 wil een stevig aanvalsplan om dit tekort aan te pakken. Daarbij moet ook de werkdruk omlaag, zodat leraren met plezier in het vak blijven en nieuwe leraren willen instromen.
- Gelijke kansen voor MBO, HBO en WO. Voor D66 is onderwijs geen ladder, maar een waaier. MBO-studenten krijgen toegang tot sportvoorzieningen en studentenverenigingen. Een gemeentelijk stagepact garandeert eerlijke vergoedingen en voldoende plekken. We stimuleren gezamenlijke introducties en evenementen om studenten van verschillende onderwijssoorten samen te brengen.

- Onderwijs, economie en cultuur verbinden. Samen met bedrijven, cultuur en kennisinstellingen versterken we praktijkgericht onderwijs. Leerlingen werken aan opdrachten uit het echte leven.
- Voor volwassenen introduceren we de loopbaanboost: financiële ruimte om zich om of bij te scholen naar banen van de toekomst.
- Kleinere klassen in het basis- en voortgezet onderwijs, zodat leraren meer persoonlijke aandacht kunnen geven en leerlingen beter tot hun recht komen.
- Focus op kansengelijkheid met extra aandacht voor scholen in wijken waar leerlingen minder vanzelfsprekend toegang hebben tot dezelfde mogelijkheden.
- Goede bereikbaarheid van scholen. Bereikbaarheid moet geen drempel vormen voor docenten om naar scholen in onze stad te komen. Dit doen we zoveel mogelijk met duurzame vervoersopties. Waar dit nog niet direct mogelijk is, kijken we naar passende tussenoplossingen.

Hoofdstuk 7

Een sterke en eerlijke economie

Een sterke en eerlijke economie

De Brainportregio is in korte tijd uitgegroeid tot een uniek ecosysteem van innovatieve bedrijven. Deze bedrijven zorgen voor werkgelegenheid, kennis en economische waarde op Europese schaal. Dat is iets om trots op te zijn, maar de snelle groei legt ook druk op onderwijs, woningbouw en voorzieningen. Voor inwoners kan het tempo van veranderingen soms hoog zijn.

D66 ziet economische groei niet als doel op zich, maar als middel om te werken aan een leefbare stad, sterke wijken en kansen voor iedereen. We willen dat alle Eindhovenaren meeprofiteren van de groei. Dat vraagt om balans, waarbij voorzieningen als het aantal huisartsen, sport- en culturele voorzieningen (zoals bibliotheek en buurtontmoetingsplekken) moeten meegroeien met de bevolking, bedrijven dragen bij aan maatschappelijke oplossingen en inwoners worden betrokken bij belangrijke keuzes.

Samenwerking en Brainportecosysteem

De kracht van Brainport Eindhoven ligt in samenwerking. We zijn de slimste regio van de wereld geworden dankzij de samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen, overheid en inwoners. Deze zogenaemde quadruple helix wil D66 verder versterken. Brainport Development blijft het strategisch hart, met sterke banden naar Den Haag en Brussel om optimaal gebruik te maken van subsidies en beleid. Ook zoeken we samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven en met andere regio's in Nederland en Europa, zodat de druk op onze stad niet te groot wordt en kansen beter worden verdeeld.

Er wordt een stevige regionale, sociaal-maatschappelijke en culturele agenda opgesteld en uitgevoerd, waarmee operatie Beethoven moet worden gecompleteerd en waarin overheid - bedrijfsleven - onderwijs - maatschappelijke organisatie en bewoners hun verantwoordelijkheid nemen.

Het bedrijfsleven speelt ook een rol in maatschappelijke vraagstukken. Via het Brainport Partnerfonds en 'Brainport voor Elkaar' investeren bedrijven in sociale impact en voorzieningen. Zo kunnen zij bijdragen in sectoren met tekorten, zoals zorg en onderwijs, mits ze de juiste kwalificaties hebben.

Noodzakelijke transities

De overheid moet ingrijpen waar marktwerking tekortschiet. D66 wil bijvoorbeeld dat het gemeentelijk energiebedrijf snel operationeel wordt en de raad regelmatig wordt geïnformeerd.

We benutten ruimte slimmer door bestaande bedrijventerreinen intensiever te gebruiken en binnenstedelijke locaties te transformeren naar woon-werkmilieus. Voor het MKB stimuleren we digitalisering en verminderen we administratieve lasten. Start-ups ondersteunen we als gemeente met actieve begeleiding vanuit de campussen. Sociale ondernemingen krijgen meer kansen bij gemeentelijke aanbestedingen. Mogelijk kunnen we als gemeente een van de eerste klanten zijn.

Ruimte voor lokale ondernemers

De groei van de regio mag niet alleen voordeel opleveren voor grote bedrijven. Lokale ondernemers en het MKB moeten kunnen meedoen en profiteren. D66 wil de belangen van MKB'ers sterker mee nemen in beleid en bij aanbestedingen van de gemeente.

Lokale ondernemers hebben ook meer ruimte en vrijheid nodig. Winkeliers moeten zelf hun openingstijden kunnen kiezen, ook 's avonds en op zondag. De regelgeving hiervoor moet worden versoepeld. We stimuleren combinaties van winkels en horeca, zoals koffie bij de boekhandel of een drankje voor of na een knipbeurt. Dat maakt winkelgebieden levendiger en aantrekkelijker.

Samenwerking is belangrijk. Via Bureau Binnenstad en Bedrijven Investerings Zones (BIZ) brengen we horeca, winkels, culturele instellingen en vastgoedeigenaren bij elkaar. Samen met bewoners bepalen ze waar geld aan besteed wordt, bijvoorbeeld aan meer groen, veiligheid of schone straten. Zo blijft de binnenstad het hart van Eindhoven, waar iedereen zich welkom voelt.

Regels moeten ondernemers helpen, niet tegenwerken. Daarom maken we vergunningen eenvoudiger en geven we ondernemers meer vrijheid. De gemeente handhaaft alleen waar dat echt nodig is, vanuit vertrouwen. Het ondernemersloket krijgt een grotere rol en kan maatwerk bieden aan verschillende groepen ondernemers.

Tot slot hoort bereikbaarheid bij een sterke binnenstad. Bezoekers van buiten moeten welkom blijven. Daarom zorgen we voor voldoende parkeerruimte aan de rand van de stad en goed openbaar vervoer naar het centrum. Binnen de stad kiezen we voor een autoluwe binnenstad met uitstootvrije bedrijfswagens. Zo blijft Eindhoven aantrekkelijk, schoon en bereikbaar voor bewoners, bezoekers en ondernemers.

Een open en inclusieve arbeidsmarkt

Internationals en arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan Eindhoven. Diversiteit versterkt innovatie, maar vraagt ook om goede inbedding. D66 wil dat internationals zich welkom voelen en snel een volwaardige bijdrage kunnen leveren. Wij vragen van onze internationals om Nederlands te leren en van de werkgevers en onderwijsinstellingen om hier goede scholing op aan te bieden. We maken afspraken met bedrijven over taalvaardigheid, vereenvoudigen procedures en zorgen voor toegang tot voorzieningen. Samen met kennisinstellingen en bedrijven werken we aan beleid om internationals ook op de lange termijn te behouden.

Digitale visie en AI

D66 wil dat Eindhoven onafhankelijk en verantwoord omgaat met digitale technologie. Dat betekent dat we minder afhankelijk worden van grote techbedrijven en meer kiezen voor opensource-oplossingen die transparant, veilig en betaalbaar zijn. Bij de inzet van AI zien wij kansen voor kennis, productiviteit en innovatie, maar altijd met oog voor privacy, transparantie en ethiek. Zo blijft Eindhoven een stad waar digitale vooruitgang hand in hand gaat met vrijheid en vertrouwen.

Netcongestie en fysieke infrastructuur

Ook de fysieke infrastructuur vraagt aandacht. Dit ligt uiteindelijk bij de energiemaatschappijen. Voor de komende jaren jagen wij als gemeente de samenwerking aan met ondernemers en ondernemersverenigingen op bedrijventerreinen om de piekbelasting te verlagen. Zo kunnen we de huidige capaciteit beter inzetten en ook groeiende bedrijven of starters ruimte te geven. Netcongestie wordt aangepakt met innovatieve regionale oplossingen, zodat de economie kan blijven groeien zonder dat de stroom uitvalt of projecten stilvallen.

Strategische zeggenschap en veiligheid

Eindhoven wordt steeds belangrijker in geopolitiek opzicht. Daarom moet de gemeente samenwerken met landelijke diensten aan veiligheid en weerbaarheid. Inwoners worden via bewustwordingsprogramma's betrokken, zodat onze stad voorbereid is op geopolitieke risico's en bedreigingen.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Economische groei als middel voor brede welvaart, niet als doel op zich.
- Samen met bedrijven investeren in maatschappelijke oplossingen.
- Brainport Development als strategisch hart, met sterkere banden met Den Haag en Brussel.
- Slimmer gebruik van bedrijventerreinen en ruimte voor woon-werkmilieus.
- Meer steun voor MKB, start-ups en sociale ondernemingen, inclusief minder regels en de gemeente als eerste klant.
- Samenwerking in de binnenstad via Bureau Binnenstad en Bedrijven Investerings Zones, samen met bewoners investeren in veiligheid, groen en levendigheid.
- Eenvoudigere regels en betere bereikbaarheid voor lokale ondernemers, met meer vrijheid en een sterker ondernemersloket.
- Een open arbeidsmarkt waarbij internationals en arbeidsmigranten een belangrijke bijdrage leveren aan Eindhoven.
- Een duidelijke digitale visie met verantwoord gebruik van AI.
- We pakken de netcongestie aan in Eindhoven.
- We investeren in veiligheid en weerbaarheid bij geopolitieke risico's.

Hoofdstuk 8

Sociaal Domein

Sociaal Domein

Iedere Eindhovenenaar moet zelf keuzes kunnen maken. Iedereen moet mee kunnen doen in de stad, of je nu jong of oud bent, gezond of kwetsbaar. Er zijn situaties waarin mensen bepaalde dingen niet zelfstandig kunnen en afhankelijk zijn van hulp of zorg. Dat kan tijdelijk zijn, of voor een langere periode. Voor ons staat werken vanuit vertrouwen daarbij centraal en gaan we uit van wat mensen wél kunnen in plaats van wat ze niet meer of nog niet kunnen. Tegelijkertijd zien we ook dat mensen niet altijd alle zorg kunnen krijgen zoals ze die graag zouden willen. Door bevolkingsgroei, vergrijzing, een hogere levensverwachting en complexere zorgvragen neemt de vraag naar zorg toe. Daarom willen we de zorg op de best mogelijke manier organiseren: haalbaar, efficiënt en gericht op wat echt nodig is. Daarbij willen we zo veel mogelijk inzetten op preventie, zodat we vroegtijdig problemen kunnen signaleren en bovendien kunnen voorkomen dat er meer en zwaardere zorg nodig wordt.

Sterke buurten

Een sterke stad begint met sterke buurten. We willen plekken waar mensen elkaar ontmoeten en zich thuis voelen, bijvoorbeeld in buurthuizen, bibliotheken, speeltuinen en buurtcampings waar kinderen samen spelen en burens elkaar helpen. We merken echter dat gezinnen en ouders onder druk staan. Daarom steunen we initiatieven van bewoners, steunouders of buurttrainers, met zo min mogelijk regels en papierwerk. Voor kinderen moeten sport, cultuur en buitenspelen bereikbaar blijven. Zo groeien zij gezond en veilig op.

Zorg dichtbij

Wie ziek is, moet snel bij een huisarts terecht kunnen. Nieuwe wijken bouwen we daarom altijd met praktijkruimtes. Ook voor nieuwe inwoners moet zorg toegankelijk zijn. Daarnaast moet ondersteuning door de wijkteams toegankelijk zijn en blijven. Binnen de wijkteams wordt beter samengewerkt, zodat inwoners maar één keer hun verhaal hoeven te doen. Wie het nodig heeft kan dan sneller en eenvoudiger geholpen worden. Zo verkorten we wachttijden, voorkomen we verergering van de problemen en voorkomen we dat zorg vastloopt.

Wmo, ouderen en mantelzorg

Mensen willen het liefst zelfstandig in hun eigen huis blijven wonen en dat steunen we. Steeds vaker kan techniek daarbij helpen. Technologische ondersteuning in huis (smart homes of domotica genoemd) vergroten niet alleen de zelfstandigheid en veiligheid van mensen, maar zorgt er ook voor dat de zorg slimmer georganiseerd kan worden en beschikbaar blijft waar dat nodig is. Pas als het echt nodig is, verhuizen ouderen naar een passende woonvorm.

Mantelzorgers zijn onmisbaar. We willen dat zij steun krijgen, zodat ze niet overbelast raken. Dat kan door afspraken met werkgevers, goede voorzieningen en soms gewoon een luisterend oor. Samenwerking met mantelzorgers moet eenvoudiger en laagdrempeliger worden. We onderzoeken inkomenssteun voor intensieve mantelzorgers en stimuleren samenwonen door beperkende regels te schrappen.

Jeugdzorg

D66 Eindhoven wil dat kinderen en jongeren gezond, veilig en met vertrouwen in de toekomst kunnen opgroeien. Dat begint met een stimulerende omgeving: een goede school, een groene wijk en ruimte om buiten te spelen. Naast een stimulerende omgeving vinden we het van belang om in te zetten op preventie en laagdrempelige ondersteuning via jongerenwerk en jeugdhulp in elke wijk en op elke school. Zo krijgen we vroeg in beeld wat er speelt en kan hulp snel en dichtbij worden geboden.

Kinderen krijgen soms te snel zware zorg, terwijl een goed gesprek op school of hulp van een jongerenwerker vaak al kan helpen. Daardoor ontstaan lange wachtlijsten en krijgen kinderen soms een stempel dat niet nodig is. D66 pleit voor een zorgvuldige aanpak waarin eerst gesprekken en begeleiding in de eigen omgeving centraal staan, met ouders, school of jongerenwerkers. Zware jeugdzorg blijft beschikbaar, maar pas als lichtere vormen van hulp niet voldoende zijn.

Werken aan perspectief

D66 wil dat iedere Eindhovenenaar kansen heeft om vooruit te komen en mee te doen in de stad. Armoede en schulden mogen niemand in de weg staan. Daarom zetten we stevig in op preventie: van gezonde schoolmaaltijden tot sport en cultuur voor kinderen. Vroeg ingrijpen voorkomt grotere problemen en geeft betere kansen voor de toekomst.

We vinden dat iedereen voldoende inkomen moet hebben om volwaardig mee te kunnen doen. Voor inwoners die weinig te besteden hebben, hebben we de minimaregeling en de meedoenbijdrage. We willen dat deze regelingen beter aansluiten op de overgang van uitkering naar werk en daarbij geleidelijk afbouwen, zodat inwoners er daadwerkelijk op vooruit gaan en niet financieel terugvallen.

Schulden voorkomen we proactief en we zorgen dat inwoners niet verder in de problemen raken. We bevriezen schulden of treffen een regeling. Dit verwachten wij ook van de organisaties waarmee wij als gemeente samenwerken. Hoe vroeger mensen in aanraking komen met armoede en schulden, hoe groter de gevolgen kunnen zijn voor de rest van hun leven.

Verder willen we dat alle Eindhovenaren de kans krijgen om te werken, omdat werk naast inkomen ook structuur, ontwikkeling, sociale contacten en zingeving biedt. Werk biedt de mogelijkheid om talenten te ontwikkelen en bij te dragen aan onze samenleving. Voor wie regulier werk (nog) niet haalbaar is, zijn er alternatieven zoals aangepast werk, vrijwilligerswerk, dagbesteding of beschut werk. Waar nodig stemmen we werk af op de persoon en maken we afspraken met werkgevers voor participatie op maat.

Dak- en thuisloosheid

In Eindhoven slapen steeds meer mensen op straat. Vaak omdat ze hun baan of huis zijn kwijtgeraakt. Wij willen dat niemand in onze stad buiten hoeft te slapen. Mensen die al langer dak- en thuisloos zijn, kampen vaak met een opeenstapeling van problemen. Steeds meer inwoners ervaren daarom overlast van deze mensen, die niet altijd weten waar ze naartoe kunnen en wat de mogelijkheden zijn. We willen deze mensen perspectief bieden en hen helpen zelfstandig(er) te worden, met maatwerk dat past bij hun situatie. Daarbij streven we naar kleinschalige opvang om mensen met soortgelijke ondersteuningsbehoeftes bij elkaar op te vangen. Preventie van dreigende dakloosheid is belangrijk en vraagt om aparte opvangvoorzieningen en ondersteuning. Datzelfde geldt voor jongeren die uit de jeugdzorg komen of ex-gedetineerden. We verminderen regels en zetten in op het eenvoudiger maken van beleid om problemen op te lossen en te voorkomen.

Gezondheid en preventie

Een gezonde leefomgeving bevordert zowel lichamelijke als mentale gezondheid. D66 wil investeren in veilige en groene wijken, goede luchtkwaliteit en toegankelijke sport- en spelvoorzieningen. We stimuleren beweging, gezonde voeding en zijn voor voorlichting over middelengebruik zoals roken, alcohol, drugs en vapes. Ook mentale gezondheid krijgt meer aandacht, met laagdrempelige programma's in scholen en buurten en initiatieven zoals buddysystemen en gespreksgroepen.

Voorkomen is beter dan genezen. We willen dat kinderen gezond opgroeien. Met goede voorlichting, bijvoorbeeld over vaccinaties, en genoeg plekken om buiten te spelen. Eindhoven blijft bovendien een borstvoedingsvriendelijke stad, met voldoende kolfruintes in binnenstad en wijken.

Seksuele gezondheid maken we laagdrempelig en toegankelijk. We investeren in voorlichting over liefde, relaties en seks op alle onderwijsniveaus en via verenigingen. Via de GGD zorgen we voor soa-tests, behandelingen en preventieve middelen zoals condooms en PrEP, in samenwerking met huisartsen en andere zorgaanbieders.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Versterking van de 6 wijkbibliotheken (bibliotopen) tot multifunctionele buurthuizen, met extra inzet in wijken waar dat nodig is, en het realiseren van een zevende bibliotheek in Meerhoven en een achtste in Woensel Noord.
- Een ontmoetingsplek voor iedere inwoner binnen 15 minuten lopen of fietsen.
- Nieuwe of uitgebreide praktijkruimtes bij nieuwbouw en renovatie.
- Voor inwoners met hulpvragen creëren we één aanspreekpunt.
- Meer mogelijkheden om woningen aan te passen via subsidies en verhuissubsidies.
- Een lokaal mantelzorgakkoord voor betere samenwerking en minder regels.
- Onderzoek naar financiële steun voor intensieve mantelzorgers.
- Laagdrempelige hulp en ondersteuning op scholen en in de wijken, bijvoorbeeld door jongerenwerkers.
- Duidelijke afspraken met jeugdzorgaanbieders voor de lange termijn.
- De armoederegeling die in Eindhoven beschikbaar is voor mensen tot 120% van de bijstandsnorm moet versoepeld worden tot 130% of het bedrag voor mensen tot 120% van de bijstandsnorm te verhogen.
- Meer mogelijkheden voor aangepast werk, vrijwilligerswerk en beschut werk.
- Doorstroomplekken voor jongeren uit jeugdzorg en ex-gedetineerden.
- Tijdelijke woonplekken voor mensen die kort opvang nodig hebben.
- Meer aandacht voor mentale gezondheid met laagdrempelige programma's en buddysystemen.
- Voorlichting over liefde, relaties en seks op alle onderwijsniveaus.
- Toegankelijke seksuele gezondheidszorg via de GGD, met soa-tests, preventie en PrEP.

Hoofdstuk 9

Veiligheid en inclusie

Veiligheid en inclusie

Eindhoven is een stad van bijna 200 nationaliteiten. Onze diversiteit is een kracht, maar geen vanzelfsprekendheid. Polarisation neemt toe en te vaak krijgen inwoners te maken met straatintimidatie, discriminatie of uitsluiting. Dat tast niet alleen het gevoel van veiligheid aan, maar ook de vrijheid om jezelf te kunnen zijn.

Voor D66 is inclusie geen bijzaak, maar de basis van een vrije stad. Iedereen moet zich welkom, veilig en gewaardeerd voelen, ongeacht achtergrond, seksuele oriëntatie, genderidentiteit of beperking. Veiligheid gaat voor ons verder dan boia's en handhaving. Het gaat om een stad die laat zien dat je erbij hoort. Dat betekent toegankelijke voorzieningen, veilige straten en buurten waar respect en gelijkwaardigheid vanzelfsprekend zijn.

Straatintimidatie

Straatintimidatie hoort niet thuis in Eindhoven. We maken het verboden en zorgen dat er streng op wordt gehandhaafd. Dit is geen kleine overlast, maar een aantasting van vrijheid en gelijkheid. We moeten inzetten op preventie en bewustwording. Door middel van publiekscampagnes, trainingen voor politie, boia's en jongerenwerkers.

Hoewel het een gedragsprobleem is, en daar uiteindelijk de echte sleutel ligt tot een veiligere samenleving, kan door slim inrichten van de openbare ruimte de straat veiliger worden. Dit moet bewust worden meegenomen in de plannen die we maken in de stad.

Iedereen hoort erbij

Voor D66 is de zichtbaarheid van LHBTQIA+ inwoners essentieel. Eindhoven moet een stad zijn waar iedereen zichzelf kan zijn en zich veilig voelt. Daarom voeren we het Regenboog Stembusakkoord volledig uit, omarmen we evenementen en initiatieven zoals Pride, hijsen we de regenboogvlag op zichtbare momenten en stimuleren we initiatieven die bijdragen aan acceptatie en veiligheid. Dit is niet alleen symbolisch, maar een krachtig signaal. Iedereen hoort erbij.

Wij willen een toegankelijke stad zijn voor iedereen. Van toegankelijke toiletten tot sportplekken waar iedereen zich welkom voelt. Van een nachtleven zonder discriminatie tot buurthuizen waar de thuistaal een plek heeft.

Dierenwelzijn

D66 wil het melden van hulpvragen, overlast en zorgen over (huis)dieren zo makkelijk mogelijk maken. Om daar voor te zorgen wil D66 een centraal informatiepunt voor inwoners beschikbaar stellen.

Het goede voorbeeld geven

D66 wil dat Eindhoven het goede voorbeeld geeft. Als werkgever, als partner in de stad en als aanjager van inclusieve ontwikkeling.

Daarbij hoort ook onze open houding naar vluchtelingen en ontheemden, waaronder Oekraïners. Fatsoenlijke opvang en integratie van deze groepen is belangrijk. Wie naar Eindhoven komt, moet de kans krijgen om mee te doen en een eigen plek op te bouwen.

Tot slot kijken we naar onze geschiedenis. Na onderzoek naar het slavernijverleden en de jaarlijkse herdenking en viering van Keti Koti, komt er ook een slavernijmonument in Eindhoven. Zo erkennen we ons verleden en bouwen we verder aan een vrije, verbonden stad.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Straatintimidatie hoort niet thuis in Eindhoven. We maken het verboden en handhaven streng.
- Publiekscampagnes en trainingen voor politie, boa's en jongerenwerkers om discriminatie en grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan.
- Meer boa's voor in de wijken.
- Veilige inrichting van de openbare ruimte.
- Volledige uitvoering van het Regenboog Stembusakkoord.
- Structurele steun voor Pride en zichtbare symbolen zoals de regenboogvlag.
- Veel meer openbare, toegankelijke toiletten. Juist ook bij evenementen en buurthuizen.
- Inclusiviteitseisen in vergunningen, met name in het nachtleven.
- Gemeente en partners als voorbeeldwerkgever met inclusieve arbeidsvoorwaarden.
- Monument voor het slavernijverleden en structurele herdenking van Keti Koti.

Hoofdstuk 10

Democratie en samenwerking

Democratie en samenwerking

In een tijd van polarisatie is het belangrijker dan ooit om onze democratie te versterken. Voor D66 betekent dit politiek mét inwoners, niet over inwoners. Besluiten moeten sneller, transparanter en met meer draagvlak worden genomen. Alleen zo houden we vertrouwen in de overheid en zorgen we dat inwoners zich gehoord en betrokken voelen.

Eindhoven heeft als grootste stad in de Brainportregio een bijzondere verantwoordelijkheid. De economische groei van onze regio is van nationale en zelfs Europese betekenis.

Vraagstukken over woningbouw, energie, mobiliteit en voorzieningen kunnen we niet alleen oplossen. Daarom werken we nauw samen met omliggende gemeenten, de provincie, het Rijk en de EU. In die samenwerkingen kiest D66 voor een verbindende houding: we nemen de rol van aanjager, maar zorgen altijd dat de oplossingen breed gedragen worden in de regio.

De afgelopen jaren is de Metropoolregio Eindhoven (MRE) uitgegroeid van een lichte netwerkorganisatie tot een speler met tientallen miljoenen euro's aan investeringsprogramma's. Dat vraagt om meer democratische legitimiteit. Gemeenteraden moeten hun kaderstellende en controlerende rol beter kunnen vervullen, terwijl de regio ook daadkracht moet tonen bij urgente opgaven. In de komende periode zetten we ons daarom in voor een doorontwikkeling van de bestuurlijke structuur van de MRE: democratischer, transparanter en slagvaardiger.

Ook in onze eigen stad moet de balans kantelen: minder visievorming, meer uitvoering. Inwoners hebben recht op duidelijkheid en zichtbare resultaten. Als de gemeenteraad plannen vaststelt, betrekken we inwoners niet alleen in de voorbereiding, maar ook bij de concrete uitvoering. Ideeën van bewoners, bedrijven en organisaties moeten een vaste plek krijgen in de besluitvorming. In stukken leggen we daarom altijd transparant vast hoe participatie is georganiseerd en welke keuzes daarbij zijn gemaakt.

D66 wil dat inwoners ook écht invloed krijgen op belangrijke thema's. Een burgerberaad is daarom niet een doel op zich, maar een krachtig middel om draagvlak en betrokkenheid te vergroten. Het thema dat we kiezen moet er echt toe doen, en de adviezen van het burgerberaad moeten serieus worden meegenomen in de besluitvorming. Zo versterken we de democratie en zorgen we dat inwoners zich herkennen in de keuzes van de politiek.

Daarnaast bouwen we aan Brainport voor Elkaar: de samenwerking waarin inwoners, bedrijven en maatschappelijke initiatieven niet alleen een stem hebben, maar ook daadwerkelijk zeggenschap over middelen en projecten. Daarmee maken we economische groei tastbaar voor iedereen in de regio.

Nieuwe technologie verandert onze wereld in hoog tempo. Kunstmatige intelligentie, sociale media en de overvloed aan data bieden kansen, maar ook risico's. D66 wil dat Eindhoven hier een vooruitstrevende koers kiest en digitalisering ook bestuurlijk meer prioriteit krijgt. We continueren de ethische commissie die een onafhankelijke, adviserende en controlerende taak heeft en ook direct rapporteert aan de gemeenteraad. Zo zorgen we dat kansen benut worden, maar ook dat privacy, transparantie en menselijke maat centraal blijven staan.

Tot slot willen we bestuurlijke vernieuwing niet verstoppen in dikke akkoorden en lange formaties. Voor D66 draait een bestuursakkoord om de hoofdlijnen en concrete doelen, niet om details die het debat in de raad onnodig inperken. Zo houden we ruimte voor inspraak, politiek debat en samenwerking en zorgen we ervoor dat de gemeentelijke organisatie zich vooral richt op wat inwoners merken: uitvoering van beleid en regelgeving.

Kernpunten:

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Een democratischer en transparanter bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.
- Uitbouw van Brainport voor Elkaar, waarin inwoners, bedrijven en initiatieven meer zeggenschap krijgen.
- Een burgerberaad dat inwoners echt invloed geeft op belangrijke thema's.
- Een onafhankelijke ethische commissie voor digitale en AI-vraagstukken.
- Transparantie bij elk beleidsvoorstel over hoe participatie is geregeld.
- Een kort en krachtig bestuursakkoord met concrete doelstellingen.
- Meer focus van de gemeentelijke organisatie op uitvoering in plaats van beleid.

Hoofdstuk 11

D66 voor internationals in Eindhoven

D66 voor internationals in Eindhoven

Een stad die opent en verwelkomt

Eindhoven is een stad die haar deuren opende voor de wereld, en de wereld kwam. Onze stad bruist van innovatie, cultuur en talent uit alle windstreken. Internationals maken Eindhoven sterker, diverser en creatiever. Maar wie hier komt wonen en werken, loopt ook tegen uitdagingen aan: ingewikkelde regels, taalbarrières en het moeizaam vinden van een thuisgevoel.

D66 wil dat iedere international – of je nu expat, student, arbeidsmigrant of partner bent – zich welkom voelt en echt deel uitmaakt van de stad. Niet alleen omdat dat goed is voor de economie, maar vooral omdat het goed is voor Eindhoven als gemeenschap.

Toegankelijke informatie

Wie nieuw in Eindhoven komt, moet snel de weg kunnen vinden. Dat begint met duidelijke, betrouwbare en toegankelijke informatie. Het gaat niet alleen om vertaling, maar om inzicht in hoe dingen werken en vertrouwen in mensen en instanties.

Daarom wil D66 alle belangrijke informatie over zorg, onderwijs, belastingen, participatie en wonen in helder Engels beschikbaar maken en, waar nodig, in andere veelgesproken talen. Ook moet de samenwerking tussen gemeente, provincie en rijksoverheid beter, zodat internationals niet verdwalen in tegenstrijdige regels.

Het Holland Expat Centre South en Work in NL krijgen structurele steun, zodat kenniswerkers en arbeidsmigranten eerlijke en toegankelijke hulp krijgen.

Taal als sleutel

De Nederlandse taal opent niet alleen deuren, maar ook harten. Nederlands leren maakt meedoen makkelijker, maar het mag nooit een drempel zijn om erbij te horen. D66 wil daarom dat werkgevers en onderwijsinstellingen Nederlandse les een standaard onderdeel maken van onboarding en introducties. In buurthuizen, bibliotheken en op online platforms komen laagdrempelige lessen, waarvan verschillende gratis beschikbaar zijn. Door flexibele lesvormen aan te bieden, kunnen ook partners, studenten en mensen die in ploegendienst werken meedoen.

Eenzaamheid doorbreken en verbinden via cultuur

Veel internationals ervaren eenzaamheid, of het nu expats zijn in hun eigen bubbel, partners zonder werk, arbeidsmigranten in slechte huisvesting of studenten die worstelen met hun mentale gezondheid. D66 wil dit doorbreken door buurtinitiatieven en gemeenschapsorganisaties te steunen, zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten en bijdragen aan de stad. Zo benutten we ieders talent, leren mensen sneller de Nederlandse taal en voelen ze zich meer thuis.

Internationals dragen daarnaast bij aan de culturele rijkdom van Eindhoven. Hun muziek, kunst, sport en culinaire tradities geven kleur aan de stad en zorgen voor nieuwe ontmoetingen. D66 wil dit versterken door ruimte te bieden aan internationale culturele evenementen en door samenwerking tussen gemeenschappen te stimuleren. Zo wordt Eindhoven niet alleen een plek om te wonen en te werken, maar ook een stad waar cultuur mensen verbindt.

Tegelijkertijd treden we streng op tegen slechte huisvesting, uitbuiting en discriminatie op de arbeids- en woningmarkten.

Kernpunten

Hoe het wél kan. D66 Eindhoven zet de komende jaren in op:

- Het verschaffen van heldere en meertalige informatievoorziening.
- Betere samenwerking tussen overheid en instanties door minder regels en meer duidelijkheid.
- Structurele steun voor Holland Expat Centre South en Work in NL
- Investeren in laagdrempelig taalonderwijs via buurthuizen, bibliotheken en online platforms.
- Samenwerking met werkgevers en onderwijs om Nederlandse les onderdeel te maken van het inwerktraject.
- Flexibele lesvormen, zodat ook partners en ploegendienstmedewerkers mee kunnen doen.
- Investeren in buurtinitiatieven en organisaties die internationals en Eindhovenaren verbinden.
- Meer steun voor internationale culturele evenementen, festivals en initiatieven die ontmoeting en verbinding bevorderen.
- Strijd tegen slechte huisvesting, uitbuiting en discriminatie.
- Samen bouwen aan een stad waar iedereen zich welkom en thuis voelt.

Chapter 11

D66 for Internationals in Eindhoven

D66 for Internationals in Eindhoven

A city that opens and welcomes

Eindhoven is a city that opened its doors to the world – and the world came. Our city is buzzing with innovation, culture, and talent from all over the globe. Internationals make Eindhoven stronger, more diverse, and more creative. However, those who come to live and work here also face challenges, including complicated rules, language barriers, and finding a sense of belonging.

D66 wants every international – whether you are an expat, student, migrant worker, or partner – to truly feel welcome and part of the city. Not because it's good for our economy, but, above all, because it's good for Eindhoven as a community.

Accessible information

Anyone arriving in Eindhoven should find their way quickly. That starts with clear, reliable, and accessible information. This goes beyond translation; it's about understanding how things work and trusting people and institutions.

Therefore, D66 wants all key information on healthcare, education, taxes, participation, and housing to be available in clear English and, whenever necessary, in other widely spoken languages. Cooperation between local, regional, and national governments must improve, so internationals won't get lost in conflicting rules.

The Holland Expat Centre South and Work in NL should receive structural support to provide fair and accessible help for both knowledge workers and migrant workers.

Language as a key

The Dutch language opens not only doors, but also hearts. Learning Dutch makes participation easier, but it should never be a barrier to inclusion. Therefore, D66 wants employers and educational institutions to make Dutch lessons part of onboarding and student introductions. Free or affordable lessons will be available through community centers, libraries, and online platforms. With flexible learning options, partners, students, and shift workers can also join.

From loneliness to connection through culture

Many internationals experience loneliness, whether expats living in their own bubble, partners without work, migrant workers in poor housing, or students struggling with mental health. D66 wants to break this by supporting neighborhood initiatives and community organisations that help people meet each other and contribute to the city. In this way, everyone's talents are used, people learn the Dutch language faster, and they feel more at home.

Internationals also enrich Eindhoven's cultural life. Their music, art, sports and culinary traditions make the city more vibrant and create opportunities for cultural exchange. D66 wants to strengthen this by supporting international cultural events and encouraging collaboration between communities. This makes Eindhoven not only a place to live and work, but also a city where culture connects people.

At the same time, we take strong action against poor housing, exploitation and discrimination of internationals in the labor and housing markets.

D66's key action points for internationals in Eindhoven

- Clear and multilingual information provision.
- Better cooperation between different government levels for clarity instead of confusion.
- Structural support for Holland Expat Centre South and Work in NL.
- Investment in accessible language education in community centers, libraries, and online.
- Dutch lessons as part of onboarding in work and study.
- Flexible learning formats, so partners and shift workers can join.
- Investment in neighborhood initiatives that connect internationals and Eindhoven residents.
- Support for international cultural events and initiatives that foster connection and exchange.
- Strong action against poor housing, exploitation, and discrimination.
- Building a city where everyone feels welcome and at home.

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma werkten mee (op persoonlijke titel):

Mitchel Eijkemans (voorzitter), Chris Dams, Annelies Becker, Luc Brouwer, Damla Yurt, Ralph van Ierland, Femke Zeedijk, Sophie de Hont, Rens Brands, Tom Brouwers, Robert Strijk, Marinus Biemans, Marielle Giesbertz, Marion Hinderdael, Flip Verhagen, Robin Verleisdonk en Martijn Groenestein. Het verkiezingsprogramma is vastgesteld door de leden van D66 Eindhoven op 9 oktober 2025.

Het inspirerende voorblad is gemaakt door de Eindhovense maker Rik Stabel. Dankjewel!

